2025/1801

13.10.2025 г.

ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2025/1801 НА КОМИСИЯТА

от 23 юни 2025 година

за адаптиране към научно-техническия прогрес на приложения I и II към Директива (ЕС) 2022/1999 на Европейския парламент и на Съвета относно единните процедури за проверка на автомобилния превоз на опасни товари

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива (ЕС) 2022/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единните процедури за проверка на автомобилния превоз на опасни товари ([1]), и по-специално член 10 от нея,

като има предвид, че:

(1) Съгласно раздел I.1 от приложение I към Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) приложения А и Б към Спогодбата за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR), сключена в Женева на 30 септември 1957 г. ([3]), се прилагат за националните транспортни операции в Съюза.

(2) С Директива 2008/68/ЕО на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за изменение на приложенията към посочената Директива с цел отчитане на измененията на ADR, по-специално свързаните с научно-техническия прогрес. Съгласно Директива (ЕС) 2022/1999 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за изменение на приложенията към посочената директива, по-специално с цел отчитане на измененията на Директива 2008/68/ЕО и съответно — измененията на ADR.

(3) Приложенията към Директива 2008/68/ЕО, и по-специално приложение I, което се отнася за автомобилния превоз на опасни товари, бяха изменени девет пъти, за последен път с Делегирана директива (ЕС) 2025/149 на Комисията ([4]).

(4) С цел гарантиране на правилното прилагане на действащите понастоящем правила за превоза на опасни товари контролният списък за пътните проверки, установен в приложение I към Директива (ЕС) 2022/1999, следва да бъде приведен в съответствие с разпоредбите на ADR, приложими съгласно раздел I.1 от приложение I към Директива 2008/68/ЕО.

(5) По-специално в глава 1.4 от приложение А към ADR са посочени свързаните с безопасността задължения на участниците в транспортната верига за опасни товари, а именно изпращачи, превозвачи, получатели, товарачи, опаковчици, лица, занимаващи се с пълненето на цистерните, оператори на цистерни и разтоварачи, за да бъдат конкретните им отговорности ясни, прозрачни и изпълними. В контролния списък, установен в приложение I към Директива (ЕС) 2022/1999, следва да бъдат отразени разпоредбите на ADR, като се посочат участниците в транспортната верига, които може да понесат отговорност за дадено нарушение. Тази информация може да служи за основа за допълнителни проверки от националните органи.

(6) В контролния списък, установен в приложение I към Директива (ЕС) 2022/1999, следва да се посочат конкретните разпоредби на ADR, за да се улеснят контролните органи и участниците в транспортната верига при установяването на актуализираните правни разпоредби на ADR.

(7) В съответствие с член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2022/1999 всяка държава членка изпраща на Комисията за всяка календарна година доклад за извършените проверки, съдържащ броя на регистрираните нарушения по рискова

([1]) ОВ L 274, 24.10.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/1999/oj.
([2]) Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно вътрешния превоз на опасни товари (ОВ L 260, 30.9.2008 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/68/oj).
([3]) https://unece.org/transport/standards/transport/dangerous-goods/adr-2023-agreement-concerning-international-carriage.
([4]) Делегирана директива (ЕС) 2025/149 на Комисията от 15 ноември 2024 г. за изменение на приложенията към Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета с цел отчитане на научно-техническия прогрес (ОВ L, 2025/149, 24.1.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2025/149/oj).

категория, както е установено в приложение II към посочената директива. За улесняване на това докладване рисковата категория на регистрираното нарушение, определена в съответствие с приложение II, следва да бъде посочена в контролния списък, установен в приложение I.

(8) В приложение II към Директива (ЕС) 2022/1999 нарушенията на ADR са класифицирани съгласно нивото на рисковете, които създават. Посоченият списък следва да бъде актуализиран с оглед на измененията на ADR, приложими съгласно раздел I.1 от приложение I към Директива 2008/68/ЕО.

(9) В раздел 9 от приложение I към Регламент (ЕС) 2016/403 на Комисията ([5]) нарушенията по раздел I.1 от приложение I към Директива 2008/68/ЕО са класифицирани според тяхното отражение върху добрата репутация на автомобилните превозвачи. Посоченият раздел е изготвен по начин, съгласуван с приложение II към Директива (ЕС) 2022/1999. Съответно текстовете в новото приложение II към Директива (ЕС) 2022/1999 трябва да се съгласуват с раздел 9 от приложение I към Регламент (ЕС) 2016/403.

(10) За целта приложения I и II към Директива (ЕС) 2022/1999 следва да бъдат съответно изменени, а от съображения за яснота следва да бъдат заменени.

(11) Съгласно Съвместната политическа декларация от 28 септември 2011 г. на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи ([6]) държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива (ЕС) 2022/1999

Приложения I и II към Директива (ЕС) 2022/1999 се заменят с текста в приложението към настоящата директива.

Член 2

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от 23 юни 2026 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от 24 юни 2026 г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

([5]) Регламент (ЕС) 2016/403 на Комисията от 18 март 2016 г. за допълнение на Регламент (ЕО) № 1071/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на класификацията на тежките нарушения на правилата на Съюза, които могат да доведат до загуба на добрата репутация на автомобилния превозвач, и за изменение на приложение III към Директива 2006/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 74, 19.3.2016 г., стр. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/403/oj).

([6]) ОВ C 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ *в Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 23 юни 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

Контролен списък за пътни проверки

1.	Място и държава на извършване на проверката: _____	2. Дата:	_____		3. Час:	_____	
Данни за превозното средство и товара							
4.	Национално(и) обозначение(я) и регистрационен(ни) номер(а) на превозното(ите) средство(а):	_____					
5.	Дружество, извършващо транспортната операция/адрес на дружеството:	_____					
6.	Име(на) на водача(ите)/помощник-водача/номер(а) на техния(те) сертификат(и) (1) (ADR 8.2, ако е приложимо):	_____					
7.	Последен адрес и дата на товарене или разтоварване: (1)	_____					
8.	Следващ адрес на товарене или разтоварване: (1)	_____					
9.	Номера по ООН, опаковаща група, количество опасни товари, когато са установени нарушения: (2)	_____					
10.	Има ли приложимо освобождаване и ако има, кое? (3)	☐ не	☐ да		Раздел:	_____	
11.	Контейнери	☐ в насипно състояние	☐ в цистерна	☐ пакетирано	☐ MEMU		
Документи		Статус на проверката (4)			Нарушение	Раздел от ADR и участници (6)	
		П	НВ	НП	Рискова категория (5)		
12.	Транспортни документи (например ADR 8.1.2.1 (a), 5.4.1, 5.4.2)	☐	☐	☐	☐	_____	
13.	Писмени указания (ADR 8.1.2.1 (b), 5.4.3)	☐	☐	☐	☐	_____	
14.	Сертификат за одобрение на превозно средство (ADR 8.1.2.2 (a), 9.1.3)	☐	☐	☐	☐	_____	
15.	Сертификат за обучение на водача (ADR 8.1.2.2 (b) и документ за самоличност (ADR 1.10.1.4, 8.1.2.1 (d) на водача	☐	☐	☐	☐	_____	
Транспортна операция						_____	
16.	Материали, одобрени за превоз (ADR 1.1.2.1)	☐	☐	☐	☐	_____	
17.	Разпоредби за контейнерите (например ADR 4.1—4.7)	☐	☐	☐	☐	_____	
18.	Разпоредби за транспорта (например ADR 7.1—7.4)	☐	☐	☐	☐	_____	
19.	Забрана за смесени товари и ограничение за количествата (например ADR 7.5.2, 7.5.4, 7.5.5)	☐	☐	☐	☐	_____	
20.	Разтоварване и съхраняване (например ADR 7.5.7)	☐	☐	☐	☐	_____	
21.	Маркиране на опаковката/цистерната/материала в насипно състояние (например ADR, част 6)	☐	☐	☐	☐	_____	
22.	Маркиране и етикетиране на опаковката (например ADR 3.3—3.5, 4.1.4.1, 5.1, 5.2)	☐	☐	☐	☐	_____	
23.	Обозначения, оранжеви табели, маркировки на превозните средства/цистерните и пр. (например ADR 3.4.13, 5.3, 5.5, 7.3, 7.5.11)	☐	☐	☐	☐	_____	
24.	Изисквания за превозните средства (ADR, част 9)	☐	☐	☐	☐	_____	
Бордово оборудване							
25.	Оборудване за общи и специфични цели (например ADR 8.1.4, 8.1.5)	☐	☐	☐	☐	_____	
Други							
26.	Двустранни/многостранни споразумения (например ADR 1.5.1), национални разпоредби, одобрение от компетентен орган (например ADR 8.1.2.2 (c):	☐	☐	☐	☐	_____	
27.	Други нарушения:				☐	_____	
	_____						
Резултат							
28.	Корективни мерки: незабавни ☐ преди края на пътуването ☐ в помещенията ☐	Вид мярка: Акт за нарушение ☐	Предупреждение ☐	Спиране от движение (член 5) ☐			
29.	Забележки (7): _____						
	_____						
	_____						
	_____						
30.	Разпечатано/запечатано с пломба?	Разпечатано на	_____	Запечатано на	_____		
31.	Служба/служител/изпълняващ длъжността, извършил проверката	_____					

(1) Попълва се само когато се отнася за нарушение.
(2) Попълват се и в полето „Забележки“.
(3) Освобождаване или дерогация в съответствие с Директива 2008/68/ЕО.
(4) Статус на проверката: П: проверката е извършена, НВ: не е възможно да се провери, НП: неприложимо.
(5) Рискова категория на регистрирано нарушение в съответствие с приложение II.
(6) Попълва се, ако са установени нарушения. Посочват се категориите на участниците, които може да носят отговорност, в съответствие с ADR 1.4: Ci: изпращач, C: превозвач, Ce: получател, L: товарач, P: опаковчик, F: лице, занимаващо се с пълненето на цистерните, To: оператор на цистерна, U: разтоварач. Посочването на категорията на участника в контролния списък не засяга по никакъв начин презумпцията за невиновност.
(7) Тук се попълват номерата по ООН, опаковащата група (PG), количеството превозвани опасни товари, ако са установени нарушения, нарушенията на екипажите от водачи, корективните мерки и други забележки.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Нарушения

За целите на настоящата директива следният неизчерпателен списък, разделен на три рискови категории (като категория I е категорията с най-голям риск), дава насоки за това какво се определя като нарушение.

Категорията на съответния риск се определя, като се отчитат конкретните обстоятелства на нарушението, които се определят по личната преценка на пътния контролен орган/служител, тоест рисковата категория на нарушението може да бъде повишена или понижена.

Нарушенията, които не са изброени, се класифицират в съответствие с описанията на рисковите категории.

Когато са налице няколко нарушения за транспортна единица, за отчитането (в съответствие с определения образец на стандартен формуляр в приложение III) се прилага единствено рисковата категория с най-тежкото нарушение.

1. **Рискова категория I**

Тук са включени нарушения на разпоредбите на ADR, с които се създава висок риск от смърт, тежки телесни повреди или съществено замърсяване на околната среда. Ако такива нарушения бъдат установени по време на пътни проверки, обикновено се вземат незабавни и подходящи корективни мерки, като например спиране на превозното средство от движение; ако такива нарушения бъдат установени в помещенията, обикновено се вземат други подходящи мерки.

За нарушения от тази категория се считат:

1. превозът на опасни товари, чийто превоз е забранен;
2. превозът на опасни товари в забранени или неодобрени контейнери, излагащ на опасност живота или околната среда до степен, налагаща вземане на решение за спиране на превозното средство от движение;
3. превозът на опасни товари без обозначение на превозното средство, излагащ на опасност живота или околната среда до степен, налагаща вземане на решение за спиране на превозното средство от движение;
4. изтичането на опасни вещества;
5. превозът със забранен вид транспорт;
6. превозът в насипно състояние в превозно средство или контейнер, чиято конструкция не позволява да бъде обслужван;
7. превозът в превозно средство, което не притежава съответния сертификат за одобрение;
8. управлението на превозно средство, което не отговаря вече на стандартите за одобрение и представлява непосредствена опасност (в противен случай се класифицира в рискова категория II);
9. използването на неодобрени пакети, цистерни, контейнери или превозни средства;
10. използването на опаковка, която не отговаря на приложимите инструкции за опаковане; използването на цистерни, превозни средства и контейнери, които не отговарят на изискванията на приложимите разпоредби;
11. неспазването на специалните разпоредби за смесени опаковки;
12. неспазването на правилата за осигуряване и съхраняване на товарите;
13. неспазването на правилата за храни, други артикули за консумация и фуражи;
14. неспазването на правилата за натоварване на смесени товари;
15. неспазването на разпоредбите, ограничаващи количествата, разрешени за превоз в една транспортна единица, включително допустимата степен на запълване на цистерните или пакетите;
16. превозът на опасни товари без необходимите налични документи в превозното средство или в подходящ електронен формат, ако е разрешено;
17. превозът на опасни товари в пакети без необходимите маркировки, етикети или други обозначения;

18. превозът на опасни товари без табели, маркировки (включително маркиране с оранжева табела) или други обозначения на превозното средство;

19. непълна или невярна информация за превозваното вещество, която позволява да се определи като нарушение от рискова категория I (например номер по ООН, точно наименование на пратката, опаковаща група);

20. водачът не притежава валиден сертификат за професионално обучение;

21. използването на огън или необезопасена светлина;

22. неспазването на забраната за пушене;

23. неспазването на изискване за назначаване на консултант по безопасността във всяко предприятие;

24. неспазването на точка 1.10 от ADR относно разпоредбите за сигурност, когато се изисква.

2. **Рискова категория II**

Тук са включени нарушения на разпоредбите на ADR, с които се създава риск от телесни повреди или замърсяване на околната среда. Ако такива нарушения бъдат установени по време на пътни проверки, обикновено се вземат подходящи коригиращи мерки — отстраняване на нарушението незабавно, ако е целесъобразно, в противен случай най-късно при приключването на текущата транспортна операция; ако такива нарушения бъдат установени в помещенията, обикновено се вземат други подходящи мерки.

За нарушения от тази категория се считат:

1. управлението на транспортна единица, състояща се от повече от едно ремарке/полуремарке;

2. управлението на превозно средство, което не отговаря вече на стандартите за одобрение, но не представлява непосредствена опасност;

3. неспазването на изискването за наличие на работещи пожарогасители в превозното средство; пожарогасително оборудване, което не отговаря на съответните разпоредби;

4. липсата на оборудване, изисквано по ADR или по писмените указания, в превозното средство;

5. неспазването на датите за извършване на изпитванията и проверките и сроковете на годност на опаковките, междинните контейнери за насипни товари (IBC контейнери) или големите опаковки;

6. превозването на пакети с повредена опаковка, IBC контейнери, големи опаковки или повредена непочистена празна опаковка;

7. превозването на пакетирани товари в превозно средство или контейнер, чиято конструкция не позволява да бъде обслужван;

8. неправилното затваряне на резервоари/контейнери цистерни/превозни средства/контейнери или пакети (включително празните и непочистените);

9. поставянето на грешни етикети, маркировки (включително маркиране с оранжева табела), табели или други обозначения на пакети, цистерни, превозни средства и/или контейнери;

10. липсата на писмени указания в съответствие с ADR;

11. неправилното паркиране или недостатъчният надзор на превозно средство;

12. превозът на хора, които не са членове на екипажа, в транспортни единици с опасни товари;

13. неспазването на разпоредбите в ADR 7.5.10 за предпазните мерки срещу електростатичен заряд по време на операции за пълнене и изпразване;

14. неспазването на разпоредбите при пристигане на места за товарене и разтоварване;

15. неспазването на разпоредбите за функцията, служебните задължения и сертификатите на консултанта по безопасността във всяко предприятие, когато се изисква;

16. неспазването на разпоредбите за минималния срок за съхраняване на документа за превоз на опасни товари и допълнителната информация и документация, посочени в ADR;

17. неспазването на разпоредбите за обучението на лицата, участващи в превоза на опасни товари;

18. неспазването на изискване за подаване на задължителни документи и/или отчети до компетентните органи.

3. **Рискова категория III**

Тук са включени нарушения на разпоредбите на ADR, с които се създава нисък риск от телесна повреда или замърсяване на околната среда и когато не е необходимо да се предприемат подходящи корективни мерки на пътя, а може да се вземат по-късно в предприятието; ако такива нарушения бъдат установени в помещенията, обикновено се вземат други подходящи мерки.

За нарушения от тази категория се считат:

1. неспазването на разпоредбите за размера на табелите или етикетите или размера на буквите, цифрите или символите върху табелите или етикетите;
2. липсата на информация в транспортната документация, с изключение на информацията, попадаща в рискова категория I;
3. липсата на сертификат за обучение в превозното средство, но има доказателства, че водачът го притежава;
4. неспазването на изискването всеки член на екипажа на превозното средство да носи документ за самоличност със снимка;
5. неспазването на изискването за правилно закрепване на табели, маркировки (включително маркиране с оранжева табела) или други обозначения;
6. неспазването на срока за подаване на задължителни документи и/или отчети в компетентните органи.““